

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15023338	IES Praia Barraña	Boiro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Economía	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	22
4.2. Materiais e recursos didácticos	22
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	23
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	24
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	25
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	27

1. Introducción

Para conseguir un ensino eficaz no noso alumnado non podemos desenvolver a nosa actividade docente empregando a improvisación. A programación convértese así nunha ferramenta fundamental, onde se secuencia e organiza o noso método de ensinanza, incluíndo obxectivos educativos, competencias a lograr, contidos, metodoloxía, criterios de avaliación, así como unha adaptación á diversidade presente nas aulas actuais e aos estudantes con necesidades educativas específicas.

A programación é fundamental para lograr cumprir a normativa en materia educativa tanto estatal como a da propia Comunidade Autónoma de Galicia e conseguir ao mesmo tempo que a lexislación educativa vixente se adapte á realidade do centro e do alumnado. Por outra parte, cabe destacar que a programación do docente e do curso debe estar en harmonía co disposto na Programación Xeral Anual do Centro e o Plan de Convivencia do Centro. A programación é, polo tanto, o terceiro nivel de concreción curricular.

O Instituto de Educación Secundaria Praia Barraña é un centro público, que empezou a funcionar como centro homologado en 1983 e que está situado no núcleo urbano de Boiro, nunha zona próxima a praia.

No centro actualmente estanse a impartir as ensinanzas de ESO, os bacharelatos Científico Tecnolóxico, de CCSS e Humanidades e Artístico. En canto ós centros de procedencia do noso alumnado, hai que dicir que proveñen na súa maioría de outros centros da vila, especialmente, do Colexio Público Santa Baia.

A materia de Economía de 1º de Bacharelato proporciállle ao alumnado coñecementos económicos para entender a sociedade na que vive, trata de espertar o seu interese e promover, tras unha análise crítica, iniciativas dirixidas a actuar sobre a propia realidade. Así mesmo, pon a súa disposición ferramentas que lle permitan tomar decisións tanto individuais como colectivas, con repercusións económicas e financeiras de maneira razoada e responsable.

A formación en economía faise necesaria nun contexto globalizado no cal se están levando a cabo profundas transformacións, aceleradas pola incorporación das novas tecnoloxías a diferentes esferas da nosa vida. A dixitalización está a cambiar non só a estrutura produtiva global e a estrutura económica e financeira, senón tamén a propia sociedade no seu conxunto. Canto mellor entendamos o mundo no que vivimos, máis capaces seremos de tomar decisións que permitan mellorar a nosa vida e a nosa contorna.

Calquera persoa necesita coñecer as regras básicas que explican os acontecementos económicos e a linguaxe específica utilizada por economistas e medios de comunicación para analizar eses feitos. Os indicadores económicos como o PIB, o desemprego, a inflación ou o déficit público están continuamente presentes nos medios de comunicación, e isto xera unha crecente demanda de información e formación na medida que nos afecta para tomar decisións nas que nos sentimos implicados. O estudo da economía axuda a percibir e a coñecer o mundo, e posibilita a análise e afondamento nas relacións humanas e proporciona ferramentas para examinar con espírito crítico a realidade social.

Os retos e desafíos que se presentan no mundo actual fan necesaria a interconexión de distintos ámbitos, entre outros, o económico, social, cultural e ambiental. É preciso coñecer e tomar conciencia de como as nosas decisións e formas de vida afectan ao clima, aos recursos dispoñibles, á biodiversidade e á propia sociedade. Esta reflexión está presente en todos os países do mundo e deu como froito o compromiso que supoñen os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) como intento para enfrontarse conxuntamente aos principais desafíos de cara ao futuro.

O currículo, que aborda aprendizaxes significativas, funcionais e de interese para o alumnado, está organizado ao redor da adquisición duns obxectivos que desenvolven diversos aspectos: Tratan de explicar como a escaseza condiciona os comportamentos económicos individuais e colectivos, propoñen analizar a realidade utilizando ferramentas que permitan estudar a economía desde unha perspectiva micro e macroeconómica e, por último, proporciona ferramentas de intervención económica, como as políticas económicas, e expoñen os retos da economía actual para os que hai que buscar novas solucións.

O estudo da realidade económica, tendo presente a súa interconexión con outras disciplinas, permitirá ao alumnado adquirir unha cultura económica xeral para tomar decisións fundamentadas e participar dunha forma activa no desenvolvemento dos retos da economía actual.

No curso 23/24 a materia de Economía será impartida a dous grupos, un de 30 alumnos/as e outro de 16 alumnos/as.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Valorar o problema da escaseza e a importancia de adoptar decisións no ámbito económico, analizando a súa repercusión nos distintos sectores e comparando solucións alternativas que ofrecen os diferentes sistemas para comprender o funcionamento da realidade económica.	1-2-3		1-2-4		40-50		1-2	
OBX2 - Recoñecer e comprender o funcionamento do mercado, analizando os seus fallos, para estudar a repercusión destes na contorna e facilitar a toma de decisións no ámbito económico.	1-2-3		1-2-4		40	3	1-2	
OBX3 - Distinguir e valorar o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda recoñecendo, con sentido crítico, os beneficios e os custos que xera, para determinar como se produce o desenvolvemento económico e a súa relación co bienestar da sociedade.	2-3		1-4		40-50	3-4	1-2	
OBX4 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras relacionadas co investimento, o aforro, os produtos financeiros e a procura de fontes de financiamento para planificar e xestionar con responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	2-3		1-4	4	12-40-50		1-2	
OBX5 - Identificar e valorar os retos e os desafíos aos que se enfrenta a economía actual, analizando o impacto da globalización económica, a nova economía e a revolución dixital para propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade.	2-3		1-4	5	12-40-50		1	
OBX6 - Analizar os problemas económicos actuais mediante o estudo de casos, a investigación e a experimentación, utilizando ferramentas da análise económica e tendo en conta os factores que condicionan as decisións dos axentes económicos, para facilitar a comprensión deses problemas e expor solucións innovadoras e sostibles que respondan a necesidades individuais e colectivas.	3		1-2-4		50	3-4	1-2-3	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Introducción á economía	Definición de economía. Necesidades, recursos e bens. A escaseza como problema económico básico. O custo de oportunidade e a necesidade de elixir. O estudo da economía: división entre micro e macroeconomía, e economía positiva e normativa. As posibilidades de produción. O crecemento económico.	10	14	X		
2	Factores productivos e axentes económicos	Recursos e sectores produtivos. Papel dos distintos axentes económicos e o fluxo circular da renda.	10	14	X		
3	Sistemas económicos	Sistemas económicos que se poden dar nunha economía.	10	14	X		
4	A produción da empresa	O sistema productivo da empresa: os seus elementos, obxectivos e análise custo-beneficio. Función de produción. A responsabilidade social da empresa. Tipos de empresas.	10	14	X		
5	Os mercados: Oferta e demanda.	Mercado e participantes no mercado. Demanda e oferta. Equilibrio no mercado. Elasticidade-prezo	10	14		X	
6	Estructuras de mercado e fallos.	O mercado e a competencia. Estructuras de mercado: Competencia perfecta, monopolio, oligopolio e competencia monopolística. Teoría de xogos. Fallos de mercado.	10	14		X	
7	Mercado de traballo	Demanda e oferta de traballo. Produtividade e salarios. Desemprego. Políticas de emprego. Evolución do mercado laboral.	10	14		X	
8	Indicadores económicos básicos. Comercio internacional e globalización	A economía no seu conxunto. Macromagnitudes. O comercio internacional. Libre comercio e proteccionismo. A balanza de pagamentos. O mercado de divisas. Cooperación económica internacional. A integración económica. A Unión Europea.	10	14			X
9	Política fiscal e presupostos públicos	Orzamentos públicos e política fiscal do Estado.	10	14			X
10	Política monetaria	Mercado financeiro, actores e políticas da zona Euro. A inflación.	10	14			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Introducción á economía	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender o problema da escaseza, identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Comprender o problema da escaseza, identificando os motivos	PE	70
CA3.1 - Analizar o problema da asignación de recursos na satisfacción das necesidades, tanto individuais como colectivas -a escaseza-, identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Analizar o problema da asignación de recursos na satisfacción das necesidades		
CA3.3 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Coñecer como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social		
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos		
CA4.2 - Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar e analizar as diferentes alternativas de financiamento e os seus efectos no conxunto da sociedade.	Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar		
CA5.2 - Analizar a escaseza de recursos e a pobreza para comprender os fluxos migratorios identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Analizar a escaseza de recursos e a pobreza		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.6 - Comprender a organización dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Comprender a organización dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		
CA3.8 - Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade		
CA5.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen nos retos económicos actuais.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A economía, as necesidades, os bens e a escaseza. O contido económico das relacións sociais. Pobreza e escaseza. A modelización como ferramenta para entender as interaccións económicas. - O proceso de toma de decisións económicas. A racionalidade. O custo de oportunidade. Os custos irrecuperables. A análise marxinal. Os incentivos e as expectativas. Teoría de xogos. A eficiencia. Risco e incerteza. - Economía do comportamento. Desviacións da racionalidade económica. Decisións económicas e ética. Experimentos ou ensaios económicos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento. - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
2	Factores productivos e axentes económicos	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, o benestar social e a redución da pobreza valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, e o benestar social valorando o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	PE	70
CA1.8 - Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	Adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.		
CA4.3 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no estado do benestar e no seu financiamento.	Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		
CA5.5 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e no benestar social.	Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Planificación e xestión das decisións financeiras: o investimento, o aforro e o consumo. Diñeiro e transaccións. Funcións do diñeiro e formas do diñeiro. Risco e beneficio. O papel dos bancos na economía. Funcionamento dos produtos financeiros como préstamos, hipotecas e os seus substitutos. Os seguros. - Economía do comportamento. Desviacións da racionalidade económica. Decisións económicas e ética. Experimentos ou ensaios económicos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
3	Sistemas económicos	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Entender o funcionamento do mercado laboral e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Entender o funcionamento do mercado laboral e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando os axentes implicados		
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica	PE	70

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A organización económica e os sistemas económicos; valoración e comparación. - Economía do comportamento. Desviacións da racionalidade económica. Decisións económicas e ética. Experimentos ou ensaios económicos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento. - Economía laboral. O funcionamento e as tendencias dos mercados de traballo e o impacto dos custos de despedimento. Tipos de desemprego. Efectos e medidas correctoras. A brecha salarial. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
4	A produción da empresa	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados	PE	70
CA3.5 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital, analizando as novas tendencias tecnolóxicas que supoñen unha disrupción no sector financeiro, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital.		
CA3.7 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro, do seu funcionamento, da súa evolución e dos efectos que se derivan das decisións adoptadas nel e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro, do seu funcionamento, da súa evolución e dos efectos que se derivan das decisións adoptadas nel		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		
CA3.6 - Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - económicos. - A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio. - O sistema financeiro, o seu funcionamento e os seus efectos. Evolución do panorama financeiro. O diñeiro. Tipoloxía do diñeiro e o seu proceso de creación. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
5	Os mercados: Oferta e demanda.	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados	PE	70
CA3.9 - Comprender os retos económicos actuais en materia de comercio internacional e procesos de integración económica, analizando de forma crítica e construtiva os efectos económicos-sociais a partir da análise de casos reais e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais en materia de comercio internacional e procesos de integración económica		
CA3.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais.		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		
CA3.8 - Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Intercambio e mercado. Tipos e funcionamento dos mercados. Representación gráfica. - A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio. - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida. - O comercio internacional, os procesos de integración económica e os seus efectos. Proteccionismo e libre comercio. A unión europea e monetaria. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
6	Estructuras de mercado e fallos.	14

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Analizar con espírito crítico os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias e reflexionando sobre as súas posibles solucións segundo os diferentes sistemas económicos.	Analizar os fallos do mercado segundo os diferentes sistemas económicos		
CA1.5 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, o benestar social e a redución da pobreza valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, e o benestar social valorando o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	PE	70
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Analizar con espírito crítico os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias e reflexionando sobre as súas posibles solucións.	Analizar os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias e as súas posibles solucións		
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica		
CA4.2 - Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar e analizar as diferentes alternativas de financiamento e os seus efectos no conxunto da sociedade.	Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar		
CA4.3 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no estado do benestar e no seu financiamento.	Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais.		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.		
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas	TI	30
CA2.1 - Valorar a repercusión dos fallos do mercado no eido microeconómico e facilitar o proceso de toma de decisións neste ámbito, recoñecendo e comprendendo o seu funcionamento.	Valorar a repercusión dos fallos do mercado no eido microeconómico		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.6 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas propias do estado do benestar investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas propias do estado do benestar		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais, fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Teoría de xogos. O dilema do prisioneiro. Xogos repetidos e equilibrios cooperativos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Intercambio e mercado. Tipos e funcionamento dos mercados. Representación gráfica. - A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - A política fiscal. O estado do benestar e o seu financiamento. O principio de solidariedade e os impostos. O déficit público, a débeda pública e os seus efectos. A economía mergullada. - A nova economía e a revolución dixital. A economía colaborativa. A economía circular. O impacto da revolución dixital sobre o emprego e a distribución da renda. A adaptación da poboación activa ante os retos da revolución dixital. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas. - Teorías sobre o decrecemento económico. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
7	Mercado de traballo	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización	PE	70
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais, fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais.		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - A nova economía e a revolución dixital. A economía colaborativa. A economía circular. O impacto da revolución dixital sobre o emprego e a distribución da renda. A adaptación da poboación activa ante os retos da revolución dixital. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
8	Indicadores económicos básicos. Comercio internacional e globalización	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, o benestar social e a redución da pobreza valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, e o benestar social valorando o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	PE	70
CA5.1 - Comprender a realidade económica actual analizando as oportunidades e os riscos dos procesos de integración económica entre países e da globalización e a súa repercusión na redución das desigualdades.	Comprender a realidade económica actual analizando as oportunidades e os riscos dos procesos de integración económica		
CA5.2 - Analizar a escaseza de recursos e a pobreza para comprender os fluxos migratorios identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Analizar a escaseza de recursos e a pobreza		
CA5.5 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e no benestar social.	Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.	TI	30
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas		
CA5.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen nos retos económicos actuais.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.4 - Analizar, con sentido crítico, como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social con relación ao desenvolvemento sostible e aos retos económicos actuais. Estudo de casos.	Analizar como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Economía do comportamento. Desviacións da racionalidade económica. Decisións económicas e ética. Experimentos ou ensaios económicos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - A globalización: factores explicativos, oportunidades e riscos. A converxencia económica entre países e a redución das desigualdades. - A nova economía e a revolución dixital. A economía colaborativa. A economía circular. O impacto da revolución dixital sobre o emprego e a distribución da renda. A adaptación da poboación activa ante os retos da revolución dixital. - Teorías sobre o decrecemento económico. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
9	Política fiscal e presupostos públicos	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica	PE	70
CA4.2 - Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar e analizar as diferentes alternativas de financiamento e os seus efectos no conxunto da sociedade.	Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar		
CA4.3 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no estado do benestar e no seu financiamento.	Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro, da política monetaria e da estabilidade de prezos valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras, como o tipo de xuro, a inflación, o aforro, os produtos financeiros e a procura de fontes de financiamento, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Coñecer o funcionamento do sistema financeiro, da política monetaria e da estabilidade de prezos valorando os seus efectos sobre a economía e analizando algún dos elementos que interveñen nas decisións financeiras		
CA4.5 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro e da política monetaria e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro e da política monetaria		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.		
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas	TI	30
CA4.6 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas propias do estado do benestar investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas propias do estado do benestar		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - A política fiscal. O estado do benestar e o seu financiamento. O principio de solidariedade e os impostos. O déficit público, a débeda pública e os seus efectos. A economía mergullada. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

UD	Título da UD	Duración
10	Política monetaria	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras relacionadas co investimento, co aforro, cos produtos financeiros e coa procura de fontes de financiamento, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro valorando os seus efectos sobre a economía real		
CA1.8 - Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	Adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	PE	70
CA1.9 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro, do seu funcionamento e dos efectos que se derivan das decisións adoptadas nel e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro e da política monetaria e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro e da política monetaria.		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e a globalización.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais		
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico.		
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas	TI	30
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Planificación e xestión das decisións financeiras: o investimento, o aforro e o consumo. Diñeiro e transaccións. Funcións do diñeiro e formas do diñeiro. Risco e beneficio. O papel dos bancos na economía. Funcionamento dos produtos financeiros como préstamos, hipotecas e os seus substitutos. Os seguros. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - A política monetaria e a estabilidade de prezos. Funcionamento do mercado monetario. A inflación: teorías explicativas. Efecto das políticas monetarias sobre a inflación, o crecemento e o benestar. - Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Enténdese por metodoloxía o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos do segundo apartado deste documento.

Os modelos didácticos empregados deberán ter un carácter provisional, adaptándose ás necesidades dos estudantes, tanto nunha mesma aula como ao longo do tempo. Por isto, e coa fin última de chegar á maior cantidade de alumnado posible, empregaranse varios métodos de ensinanza simultaneamente ao longo de todas as unidades.

Por un lado, farase uso dunha metodoloxía maxistral expositiva, que como docente permita pautar mellor o tempo das primeiras sesións de cada unidade e ao mesmo tempo posibilite traballar contidos con estudantes que non teñan ningunha base sobre a materia ou ben esta sexa mínima. Nas unidades que teñan un contido máis matemático, combinarase un método expositivo cun método demostrativo que permita amosar con exercicios resoltos a aplicación práctica dos contidos teóricos que se expoñen de forma verbal. Con isto perséguese poder adaptarse a aqueles estudantes que teñen un aprendizaxe e unha memoria máis visual.

Sen embargo, os dous métodos anteriores teñen importantes limitacións que se deben superar se se quere conseguir unha aprendizaxe real, como son a pasividade do alumnado, a inexistencia de unha retroalimentación alumno-profesor e a pouca atención á diversidade que implican. Por isto é preciso ampliar a metodoloxía docente seguida usando unha máis activa e participativa, buscando unha mellor asimilación do contido, autoavaliación por parte do estudante e mellora da súa autoestima, o aprendizaxe proba-error e aprender facendo, reflexión dos contidos e vinculación da aula e do seu entorno. Isto é o que se pretende, buscando en todo momento que o alumnado propoña cuestións de actualidade sobre os temas expostos, actividades con respostas abertas que dean lugar a diferentes interpretacións e a unha aprendizaxe mais autónoma.

Así mesmo, nas empresas é habitual a realización de tarefas de forma colectiva, polo que é indispensable que aprendan a traballar en equipo, desenvolver un pensamento crítico e un espírito de mellora constante. Para ilo, as actividades individuais, válidas para valorar o progreso na aprendizaxe persoal, complementaranse con outras por parellas ou equipos, coas que se traballen actitudes colaborativas e grupais, nas que se se poidan abrir debates que permitan desenvolver a capacidade de opinión do alumnado.

Débase superar unha formación baseada en moitas ocasións en coñecementos abstractos e buscar unha formación práctica, que inclúa exemplificacións, relacións de contidos ou unha verdadeira significación do material presentado, de forma que sexa aplicable á vida real e que ao mesmo tempo interese ao alumnado. Isto pódese alcanzar, entre outras vías, coa visualización de documentais, lectura de prensa ou entrevistas a persoas do entorno do estudante.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto: Economía 1º bacharelato. Editorial Galinova.
Ordenador portátil e proxector do centro.
Fotocopias facilitadas ao alumnado e material da aula virtual.

Os recursos didácticos empregados estarán formados polo libro de texto establecido polos membros do Departamento para o desenvolvemento e estudo da materia, así como calquera outro material considerado pertinente para a exposición, análise ou afondamento nos contidos das unidades e que serán facilitados ao alumnado. Empregaremos material dispoñible na rede (vídeos, noticias de prensa, etc) e presentacións elaboradas polo docente.

O principal recurso dixital que se empregara é a aula virtual do centro que servirá como plataforma para subir as presentacións empregadas na aula, tarefas resoltas e tarefas a elaborar polo alumnado.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, acórdase nunha reunión de centro, que a avaliación inicial só se realizará na E.S.O., pero a pesar desta circunstancia, durante a presentación da materia, farase unha breve entrevista co alumnado que servirá para coñecer os conceptos previos dos estudantes sobre a materia, especialmente vinculados á posibilidade de ter cursado a materia de Economía en 4º da E.S.O., ademais de ser un indicador da diversidade a tratar na aula. Os resultados servirán para adecuar o nivel de partida do proceso de ensino-aprendizaxe á realidade de cada grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos/as.

Sen embargo, ao ser o primeiro curso de Bacharelato podemos atoparnos con alumnado que non cursara materias vinculadas á Economía na etapa educativa anterior, afectando este feito á planificación de toda a materia.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Proba escrita	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Táboa de indicadores	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	70
Táboa de indicadores	30

Criterios de cualificación:

O proceso de avaliación trimestral estará dividido en varias etapas segundo o momento do tempo no que nos encontremos, para avaliar coa maior cantidade de información posible o proceso de aprendizaxe dos estudantes:

- **Avaliación procesual:** ao longo de todo o curso para levar a cabo un control permanente da aprendizaxe do alumnado e facer as correccións pertinentes no caso de que esta non sexa a desexada. Con esta finalidade propóñense actividades de aula (resolución de exercicios e problemas). Esta avaliación terá un peso do 30% na nota final do trimestre.

- **Avaliación final:** empregando probas obxectivas, para coñecer os resultados ao finalizar o trimestre e o curso e que complementará a avaliación procesual. Esta avaliación terá un peso do 30% na nota final do trimestre.

A cualificación de cada trimestre será a media ponderada da/s proba/s escrita/s e das actividades avaliadas desenvolvidas na clase. Para superar a avaliación a nota media debe ser igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

A cualificación global da materia na convocatoria ordinaria será a media aritmética das notas das tres avaliacións (sen redondeo). Para superar a materia, a nota final debe ser igual ou superior a 5 puntos sobre 10 (sen redondeo). O alumnado que non acade o 5 na nota media deberá recuperar a/s avaliación/s suspensa/s no mes de xuño mediante unha proba escrita. A nota que acade nesta proba final substituirá á nota da avaliación trimestral que está a recuperar e será a nota desta última proba, a que se teña en conta para calcular a media global da materia de Economía.

A proba escrita, tanto da convocatoria ordinaria como a extraordinaria, poderá constar de preguntas de teoría,

cuestións e problemas, e será valorada sobre 10 puntos, tendo o estudante que obter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos para superar a mesma.

No caso de que se detecte que algún alumno/a está a copiar nun exame, retiraráselle a proba escrita e repetirase no momento que o docente o considere axeitado, podendo integrarse en outra proba da mesma avaliación.

No caso de que algún alumno falte a algunha proba de avaliación, deberá presentar a debida xustificación, seguindo o indicado nas NOFC.

É preciso destacar que, no caso de que se leve a cabo algunha actividade extraescolar, non se poderá faltar a clase sen a debida xustificación. No caso de non asistir a actividade, o alumnado deberá facer o traballo que o profesor indique.

Criterios de recuperación:

No caso de non superar a materia na convocatoria ordinaria, terá a opción de aprobala na convocatoria extraordinaria, na que a proba escrita supoñerá o 100% da cualificación do alumno/a. A proba escrita, tanto da convocatoria ordinaria como a extraordinaria, poderá constar de preguntas de teoría, cuestións e problemas, e será valorada sobre 10 puntos, tendo o estudante que obter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos para superar a mesma.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentas

No curso 2023/24 non existe alumnado nesta situación.

6. Medidas de atención á diversidade

A equidade é esencial se se pretende unha educación de calidade orientada ao éxito de todos. Todo docente, sexa cal sexa a materia que imparta, debe perseguir a boa evolución de todos os estudantes da súa clase, incluíndo polo tanto ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

A atención á diversidade busca que a intervención educativa se adapte ás diferenzas individuais do alumnado (valores, cultura, estilos e ritmos de aprendizaxe, motivacións, capacidades, coñecementos previos, etc.). Con esta finalidade no Decreto 229/2011, de 7 de decembro, que regula a atención a la diversidad del alumnado en los centros docentes de la Comunidad Autónoma de Galicia, prevense unha serie de medidas ordinarias que teñen por finalidade facilitar a adecuación do currículo ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características dos estudantes, pero sen unha alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, sendo aplicables nesta materia:

- Adecuación da organización e xestión da aula.
- Adecuación das programacións didácticas.
- Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- Adaptación dos tempos e instrumentos de avaliación.

O docente é responsable da aplicación das medidas xenerais que se deseñen para cada un dos estudantes con necesidade de apoio educativo, pero, tamén dependerá dun mesmo o adoptar as medidas necesarias para orientar a este alumnado na propia clase, sendo responsables de dirixir a súa aprendizaxe e ofrecerlles os apoios que necesiten. Para isto, ademais de ter os obxectivos claramente especificados en cada sesión, hai que partir dos coñecementos previos de cada estudante e para fomentalos, ao inicio de cada sesión, farase un breve recordatorio do visto para comprobar posibles erros de comprensión e o grao de asimilación dos contidos, realizando as correccións oportunas no menor tempo posible.

Coa fin de desenvolver actitudes e valores desexables, e tendo en conta as medidas ordinarias citadas anteriormente, en cada unidade didáctica preséntase a oportunidade de facer tarefas por parellas, por equipos ou de forma conxunta por toda a clase. Na aprendizaxe cooperativa foméntase a colaboración, pois cada estudante é responsable da súa aprendizaxe individual e da dos demais membros do grupo, aumentando tamén o seu coñecemento da tarefa e a comprensión dos contidos abordados, ao tempo que se fomenta o respecto cara á diversidade e a tolerancia, ao valorar outras opinións distintas das propias a través da interacción con outros estudantes ou desenvolvéndose habilidades de traballo en equipo.

A pesar da natureza grupal das actividades, o seguimento durante a súa realización realízase a título individual, podendo asesorar a cada estudante de forma separada segundo as súas dificultades no seu proceso de aprendizaxe. Como docente, ao empregar diferentes modelos didácticos (expositivo, demostrativo, aprender facendo) podemos adaptarnos ás necesidades dun maior número de alumnado.

Búscase tamén propoñer actividades o máis variadas posible e con diferentes graos de dificultade co obxectivo de ser intelectualmente desafiantes e motivadoras para todos os estudantes.

O docente debe estar en continua comunicación cos outros profesores do centro, especialmente con aqueles que cursen materias vinculadas á propia. Isto permitiralle un maior control sobre a aprendizaxe do alumnado e propoñer actividades en común para evitar a monotonía e a repetición entre materias. Tamén é fundamental que estea en permanente contacto co orientador do centro para supervisar os materiais ofrecidos ao alumnado e asesorar a nosa labor docente.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora (CL)	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita (EOE)	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual (CA)	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Tecnoloxías da información e da comunicación (TIC)	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento (EMP)	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10
ET.1 - Comprensión lectora (CL)	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita (EOE)	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual (CA)	X	X
ET.4 - Tecnoloxías da información e da comunicación (TIC)	X	X
ET.5 - Emprendemento (EMP)	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
USC na aula	Exposicións por parte de docentes da USC de temas relacionados cos contidos das unidades didácticas		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
A política fiscal nacional	Visita a un organismo da Facenda Pública para maior coñecemento da mesma coa axuda dun técnico de Facenda.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Desenvolvéronse as unidades didácticas segundo a temporalización programada.
Traballáronse todos os contidos programados
Cumpríuse a temporalización de actividades programadas para cada sesión e unidade.
A/s actividade/s complementaria/s levouse a cabo segundo o programado.
Metodoloxía empregada
A falta de asistencia do alumnado supuxo un problema no cumprimento da programación.
Dáse información individualizada ao estudante dos progresos e dificultades atopadas
Proporcionábase ao alumnado rúbricas de avaliación para que saiban como e de que se lles vai avaliar.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
As actividades propostas ao alumnado foron suficientes para que asimilaran os contidos.
Os materiais e recursos didácticos empregáronse segundo o programado.
Medidas de atención á diversidade
Adecuáronse as actividades, materiais e recursos didácticos aos alumnos con NEE.
Adecuáronse as actividades e contidos aos coñecementos previos observados na avaliación inicial.
A metodoloxía adecúase ás necesidades do alumnado e ás esixencias dos contidos traballados.
Outros
Presentáronse reclamacións ás notas.

Descrición:

O proceso de avaliación non só se limita ao alumnado. Tamén é preciso se queremos mellorar a práctica docente que o propio profesor sexa obxecto de avaliación. En base aos resultados obtidos, debe examinar a súa metodoloxía e realizar nela os cambios que sexan necesarios para favorecer as condicións que faciliten a todos e cada un dos seus alumnos unha aprendizaxe significativa. A isto faise referencia no artigo 33.4 do Decreto 86/2015, ao establecer que o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica

docente, para o que establecerán indicadores de logro nas programacións didácticas.

De cara a avaliar o proceso de ensino e a práctica docente ao longo do curso, de ser posible ao rematar cada unidade didáctica ou como moi tarde ao finalizar o trimestre, iremos respondendo aos seguintes indicadores de logro recollidos na rúbrica seguinte, de forma que se a resposta a algún/s enunciado/s é non, deberá ser obxecto de actuación inmediata, para decidir, a partir dos resultados, propostas de mellora cara as seguintes unidades.

O proceso de autoavaliación completárase coa análise dos resultados académicos do alumnado e a súa opinión coa realización dunha enquisa ao finalizar o curso académico

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Tal e como se detalla no apartado 8.1. deste documento, analizamos periodicamente o cumprimento da programación mediante o documento de seguimento da mesma, pero esta análise débese completar ao finalizar cada avaliación co estudo dos resultados académicos por grupos para propoñer medidas de reforzo se fosen necesarias. Ademais, tamén pode aportar información a comparación dos resultados académicos acadados polo alumnado na materia obxecto de programación cos obtidos nas demais materias, ao estar intimamente relacionada a outras ciencias sociais e científicas.

A opinión do alumnado terase sempre en conta e será recollida de xeito escrito ao finalizar o curso nunha enquisa de valoración, de forma que se poidan incorporar as achegas do alumnado á programación do ano vindeiro.

9. Outros apartados